PROVEDBENA ODLUKA VIJEĆA (EU) 2020/1350

od 25. rujna 2020.

o odobravanju na temelju Uredbe (EU) 2020/672 privremene potpore Republici Litvi radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji nakon izbijanja bolesti COVID-19

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/672 od 19. svibnja 2020. o uspostavi Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji (SURE) nakon izbijanja bolesti COVID-19 ([1]), a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Litva je 7. kolovoza 2020. podnijela zahtjev za financijsku pomoć Unije kako bi dopunila svoje nacionalne napore u odgovoru na učinak izbijanja bolesti COVID-19 i socioekonomske posljedice izbijanja te bolesti za radnike i samozaposlene osobe.

(2) Očekuje se da će izbijanje bolesti COVID-19 i izvanredne mjere koje je Litva uvela za ograničavanje izbijanja te bolesti i njezinih socioekonomskih i zdravstvenih posljedica dramatično utjecati na javne financije. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2020. procijenjeno je da će Litva do kraja 2020. zabilježiti deficit opće države od 6,9 % i dug opće države od 48,5 % bruto domaćeg proizvoda (BDP). U Komisijinoj ljetnoj privremenoj prognozi 2020. predviđeno je smanjenje BDP-a Litve za 7,1 % u 2020.

(3) Izbijanje bolesti COVID-19 dovelo je do imobilizacije znatnog dijela radne snage u Litvi. To je dovelo do iznenadnog i znatnog povećanja javnih rashoda u Litvi povezanih sa subvencijama za plaće tijekom i nakon razdoblja bez posla i isplaćivanjem naknada za samozaposlene osobe, uključujući naknade za samozaposlene osobe koje se bave poljoprivrednim djelatnostima, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 4. do 7.

(4) „Zakonom o zapošljavanju br. XII-2470”, koji je naveden u zahtjevu Litve od 7. kolovoza 2020., uveden je program isplate subvencija poslodavcima kako bi se pokrile procijenjene plaće za svaku zaposlenu osobu koja se suočava s razdobljem bez posla. Poslodavac je mogao odabrati između subvencija kojima se pokriva 70 % plaće do najvišeg iznosa od 1,5 puta više od minimalne plaće ili 90 % plaće (100 % u slučaju zaposlenika u dobi od 60 i više godina), do najvišeg iznosa minimalne plaće. Poslodavci koji su sudjelovali u programu moraju zadržati najmanje 50 % svojih zaposlenika najmanje tri mjeseca nakon završetka isplate subvencije.

(5) Subvencije se isplaćuju i za zaposlenike koji se vraćaju na posao nakon razdoblja bez posla u trajanju do šest mjeseci nakon njihovog povratka. Podložno gornjoj granici minimalne plaće ili dvostrukom iznosu minimalne plaće, ovisno o gospodarskoj djelatnosti poslodavca, iznos subvencija isplaćenih u prvom i drugom mjesecu nakon povratka na posao može biti do 100 % plaće zaposlenika, u trećem i četvrtom mjesecu 50 %, a u petom i šestom mjesecu 30 %. Te se subvencije mogu smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, jer im je cilj pružiti dohodovnu potporu zaposlenicima i pomoći im u zadržavanju postojećih radnih odnosa.

(6) Tijela su uvela i naknade za samozaposlene osobe, uključujući samozaposlene osobe koje se bave poljoprivrednom djelatnošću s poljoprivrednim gospodarstvom ili farmom ne manjom od četiri jedinice ekonomske veličine, u iznosu od 257 EUR mjesečno, koje se isplaćuju tijekom razdoblja karantene i naredna dva mjeseca. Naknade za samozaposlene osobe mogu se smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, jer im je cilj zaštititi samozaposlene osobe ili slične kategorije radnika od smanjenja ili gubitka prihoda.

([1]) SL L 159, 20.5.2020., str. 1.

(7) Naposljetku, uvedene su naknade za samozaposlene osobe koje se bave poljoprivredom s poljoprivrednim gospodarstvom ili farmom manjom od četiri jedinice ekonomske veličine i koje nisu bile obuhvaćene mjerom opisanom u uvodnoj izjavi 6. Mjera se sastoji od jednokratne isplate 200 EUR za one male poljoprivrednike koji nisu imali drugo zaposlenje. Za male poljoprivrednike koji su uz samostalnu poljoprivrednu djelatnost bili zaposleni i nisu zarađivali više od minimalne plaće, mjera se sastoji od isplate 200 EUR za svaki od tri mjeseca razdoblja karantene i razdoblja izvanrednog stanja. Ta se mjera može smatrati mjerom koja je slična programima skraćenog radnog vremena, kako je navedeno u Uredbi (EU) 2020/672, jer joj je cilj zaštititi samozaposlene osobe ili slične kategorije radnika od smanjenja ili gubitka prihoda.

(8) Litva ispunjava uvjete za podnošenje zahtjeva za financijsku pomoć utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672. Litva je Komisiji dostavila odgovarajuće dokaze o povećanju stvarnih i planiranih javnih rashoda za 746 660 000 EUR od 1. veljače 2020. zbog nacionalnih mjera poduzetih za rješavanje socioekonomskih posljedica izbijanja bolesti COVID-19. To je iznenadno i znatno povećanje jer nove mjere obuhvaćaju znatan udio poduzeća i radne snage u Litvi. Litva namjerava financirati 144 350 000 EUR povećanog iznosa rashoda s pomoću sredstava Unije.

(9) Komisija se u skladu s člankom 6. Uredbe (EU) 2020/672 savjetovala s Litvom i provjerila je odnosi li se iznenadno i znatno povećanje stvarnih i planiranih javnih rashoda izravno na programe skraćenog radnog vremena i slične mjere.

(10) Stoga bi trebalo pružiti financijsku pomoć kako bi se Litvi pomoglo u rješavanju socioekonomskih posljedica ozbiljnih gospodarskih poremećaja uzrokovanih izbijanjem bolesti COVID-19. Komisija bi trebala donijeti odluke o dospijećima, iznosu obrokâ i tranši te o njihovoj isplati u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima.

(11) Ovom Odlukom ne bi se trebao dovoditi u pitanje ishod postupaka u vezi s narušavanjem funkcioniranjaunutarnjeg tržišta, osobito na temelju članaka 107. i 108. Ugovora. Ona nema prednost pred zahtjevom iz članka 108. Ugovora da države članice obavijeste Komisiju o slučajevima potencijalne državne potpore.

(12) Litva bi trebala redovito obavješćivati Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda kako bi Komisija mogla procijeniti u kojoj je mjeri Litva te rashode izvršila.

(13) Odluka o dodjeli financijske pomoći donesena je uzevši u obzir postojeće i očekivane potrebe Litve, kao i zahtjeve za financijsku pomoć na temelju Uredbe (EU) 2020/672 koje su već podnijele ili ih planiraju podnijeti druge države članice, primjenjujući pritom načela jednakog postupanja, solidarnosti, proporcionalnosti i transparentnosti,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Litva ispunjava uvjete utvrđene u članku 3. Uredbe (EU) 2020/672.

Članak 2.

1. Unija Litvi stavlja na raspolaganje zajam u maksimalnom iznosu od 602 310 000 EUR. Maksimalno prosječno dospijeće zajma iznosi 15 godina.

2. Razdoblje raspoloživosti financijske pomoći u skladu s ovom Odlukom je 18 mjeseci i počinje teći od prvog dana nakon što ova Odluka počne proizvoditi učinke.

3. Financijsku pomoć Unije Komisija Litvi stavlja na raspolaganje u najviše osam obroka. Obrok se može isplatiti u jednoj ili nekoliko tranši. Rokovi dospijeća tranši iz prvog obroka mogu biti dulji od maksimalnog prosječnog dospijeća iz stavka 1. U takvim slučajevima, rokovi dospijeća sljedećih tranši utvrđuju se tako da se, nakon isplate svih obroka, poštuje maksimalno prosječno dospijeće iz stavka 1.

4. Prvi obrok isplaćuje se podložno stupanju na snagu sporazuma o zajmu iz članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2020/672.

5. Litva plaća troškove financiranja Unije iz članka 4. Uredbe (EU) 2020/672 za svaki obrok uvećane za sve naknade, troškove i izdatke Unije koji nastanu zbog bilo kojeg financiranja povezanog sa zajmom odobrenim na temelju stavka 1. ovog članka.

6. Komisija odlučuje o iznosu i isplati obrokâ, kao i o iznosu tranši.

Članak 3.

Litva može financirati sljedeće mjere:

(a) subvencije za plaće tijekom i nakon razdoblja bez posla, kako su predviđene člankom 41. „Zakona o zapošljavanju br. XII-2470";

(b) naknade za samozaposlene osobe, kako su predviđene člankom 5-1. „Zakona o zapošljavanju br. XII-2470";

(c) naknade za samozaposlene osobe koje se bave poljoprivredom, kako su predviđene člankom 5-2. „Zakona o zapošljavanju br. XII-2470".

Članak 4.

Litva do 30. ožujka 2021. i svakih šest mjeseci nakon toga obavješćuje Komisiju o izvršenju planiranih javnih rashoda, sve do potpunog izvršenja tih planiranih javnih rashoda.

Članak 5.

Ova je Odluka upućena Republici Litvi.

Ova Odluka proizvodi učinke od dana priopćenja adresatu.

Članak 6.

Ova Odluka objavljuje se u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 25. rujna 2020.

Za Vijeće
Predsjednik
M. ROTH